

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням міської ради
від 17.08.04 № 306-2

МІСЬКА ПРОГРАМА

РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ВАДАМИ ФІЗИЧНОГО ТА РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ НА 2004 – 2008 РОКИ

Загальна частина

Законом України „Про охорону дитинства” (статті 26, 27) передбачено забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та всебічний розвиток. Дітям з вадами розумового чи фізичного розвитку надається безоплатна дефектологічна і психологічна допомога, можливість отримати базову професійну та вищу освіту, в тому числі в домашніх умовах, гарантується безоплатне забезпечення засобами індивідуальної корекції. Протягом останніх років у місті Херсоні спостерігається зростання кількості дітей, які мають вади психофізичного розвитку.

Ситуація, що склалася у сфері розвитку дитини, - складова демографічної кризи, що призвела до погіршення кількісних та якісних характеристик. У місті скорочується народжуваність, із різних причин загострюються проблеми здоров'я дітей та підлітків. Вступаючи до школи, 70-80% дітей мають ті чи інші відхилення у стані здоров'я, що заважає їм засвоювати навчальну програму; 10% дітей відрізняються затримкою фізичного розвитку.

Існуюча система спеціальної освіти на сучасному етапі не повною мірою забезпечує рівність прав на освіту тих осіб, які мають обмежені можливості за станом здоров'я або конкретними соціальними умовами.

Все це викликає необхідність перегляду існуючого підходу до спеціальної освіти, її структури, мети, завдань і змісту корекційного навчання, виховання і трудової підготовки в умовах реформування завдань соціальної адаптації та реабілітації осіб з фізичними або психічними вадами.

Мета і основні завдання

Метою програми розвитку дітей з вадами фізичного та розумового розвитку на 2004 – 2008 роки (далі - Програма) є визначення провідних напрямків спеціальної освіти в місті та перспектива створення життєздатної системи безперервного навчання, забезпечення компенсації вад різновидами інтелектуальної діяльності, що дає можливість після певного періоду корекції успішно продовжувати навчання в звичайних умовах загальноосвітньої масової школи; забезпечення рівних можливостей для духовного та фізичного самовдосконалення особистості, професійної підготовки та інтеграції у сучасну систему соціальних відносин. Цієї мети передбачається досягти шляхом вирішення таких основних завдань:

- поповнення банку даних дітей з вадами, своєчасне їх виявлення;
- розвиток мережі закладів для дітей з особливими потребами у навчанні та вихованні, підвищення ефективності їх діяльності;
- створення умов для всебічного розвитку дітей з вадами, їх соціальний захист;
- удосконалення технологій, форм та методів навчання для дітей з вадами;
- організація лікування, оздоровлення та реабілітації дітей з особливими потребами;
- удосконалення системи соціального патронату;
- створення умов для безперервної освіти;
- здійснення моніторингу розвитку дітей з психофізичними відхиленнями.

Фінансове забезпечення виконання Програми

Видатки, пов'язані з соціальною підтримкою дітей з особливими потребами, здійснюються за рахунок виділених в установленому порядку коштів з міського бюджету, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, коштів батьків та інших джерел, не заборонених законодавством

Фінансове забезпечення виконання Програми

	2004 рік/грн.	2005 рік/грн.	2006 рік/грн.	2007 рік/грн.	2008 рік/грн.
1. Керівники гуртків у загальноосвітніх навчальних закладах	3744	3744	5616	5616	7488
2. Керівники гуртків у загальноосвітньому навчальному закладі № 48, школі – садку № 29	4052	4052	4052	6078	6078
3. Оздоровлення	518	777	1036	1295	1554.
4. Вчителі ритміки	22910	22910	23976	24864	26196
5. ДНЗ для дітей із ЗПР	13793	13794	27587	27587	27587
6. Матеріально-технічне забезпечення	1000	3000	5000	7000	9000
7. Психологи	84360	84360	84360	84360	84360
8. Відкриття класів для слабочуючих та дітей з вадами зору	11622	14113	16603	19094	21584
УСЬОГО	269844	316103	350865	385924	421273

Очікувані результати виконання Програми

Виконання освітніх завдань і заходів програми забезпечить:

- своєчасне виявлення дітей з вадами, їх діагностику та корекцію у спеціальних навчально-виховних закладах;
- підвищення ефективності роботи закладів для дітей з особливими потребами;
- підвищення професійного рівня фахівців, що працюють з дітьми, які мають вади розвитку;
- створення нових технологій, форм та методів для роботи з дітьми, які мають особливі потреби;
- розробка моделі, яка об'єднує дві системи навчання – масову і спеціальну;
- інтеграція освіти.

Нормативно-правове та методичне забезпечення

1. Закони України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”, „Про охорону дитинства”, проект Закону України „Про спеціальну освіту”, Концепція спеціальної освіти осіб з психічними та фізичними вадами в Україні.
2. Нормативно-правове забезпечення спеціальних загальноосвітніх закладів та загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів, в яких навчаються діти з особливими потребами, включаючи методичні рекомендації з даного питання. Управління освіти, науково – методичний центр (далі НМЦ)
3. Створення бази даних методичного забезпечення навчально-виховного процесу дітей з психічними та фізичними вадами. Управління освіти, НМЦ.

Управління реалізацією Програми і контроль за її виконанням

Організація виконання Програми покладається на управління освіти та соціальної політики, центр служб для молоді виконавчого комітету Херсонської міської ради

Основні заходи реалізації Програми

№ п/п	Назва заходу	Термін	Відповідальні
Дошкільна освіта			
1.	Відкрити логопедичні групи для дітей, які мають вади мовлення	2004	Управління освіти, керівники ДНЗ № 44, 80
2.	Удосконалити систему контролю за діяльністю груп ІПК, логопедичних груп у дошкільних навчальних закладах	Постійно	Управління освіти, керівники ДНЗ № 9,38,39,1,4,10,11,13,34,36,65,83
3.	Створити умови для індивідуального навчання дітей-інвалідів	Постійно	Управління освіти, школа – сад – інтернат №29
4.	З метою запобігання соматичних захворювань у дітей, створити “групи здоров’я”	2006	Управління освіти, керівник ДНЗ № 31
Позашкільне навчання			
1.	Організувати проведення виставок-ярмарок, конкурсів, спрямованих на розвиток ініціативи та творчості школярів	Щорічно	НМЦ
2.	Створити нові авторські та альтернативні програми гурткової роботи з дітьми, які мають психофізичні вади	2003-2008	НМЦ
3.	Організувати роботу щодо залучення учнів з психофізичними вадами до участі у гуртках, секціях	2003-2005	Центр дітей та юнацтва
4.	Створити ізостудію спільно з Будинком школярів Дніпровського району	2004	Школа-сад - інтернат № 29 ЗНЗ № 48
5.	Започаткувати відкриття прогулянкових груп для дітей з особливими потребами у дошкільних навчальних закладах Шуменського, Дніпровського та Таврійського мікрорайонів міста	2004-2008	Керівники закладів
Оздоровлення та лікування			
1.	Налагодити функціонування літніх оздоровчих шкільних таборів	Щорічно	Управління освіти, керівники закладів
2.	Проводити медичні огляди дітей, диспансеризацію	Двічі на рік	Керівники закладів, обласний психолого – медико – педагогічний центр (далі - ОПМПЦ)

3.	Вести у закладах заняття з ЛФК, ритміки	Щорічно	Керівники закладів
4.	Залучити спонсорські кошти для забезпечення посиленого харчування	Щорічно	Керівники закладів
5.	Створити тимчасові оздоровчі групи для дітей дошкільного віку в літній період	2004-2008	Керівники закладів 8, 22, 29, 37.

Соціальний захист

1.	Здійснити моніторинг контингенту спеціальних закладів (окремих груп у них): <ul style="list-style-type: none"> ○ діти-сироти; ○ напівсироти; ○ з малозабезпечених та багатодітних сімей; ○ діти-інваліди 	Щорічно	Управління освіти, керівники закладів
2.	Залучити спонсорів для забезпечення дітей-сиріт шкільною та спеціальною формою, взуттям, надання їм грошової допомоги при закінченні школи	Щорічно	Виконкоми районних у місті рад
3.	Координація майна і житла дітей-сиріт	Щорічно	Виконкоми районних у місті рад, управління освіти
4.	Сприяти розвитку громадських організацій “Світло надії”, “Серце матері”	Постійно	Управління освіти, центр соціальних служб для молоді
5.	Здійснювати соціальний супровід сімей, які виховують дітей з вадами фізичного та розумового розвитку	Постійно	Центр соціальних служб для молоді
6.	Сприяти проведенню щорічних свят та фестивалів для дітей з різними вадами	Щорічно	Управління освіти, центр соціальних служб для молоді, виконкоми районних у місті рад
7.	З метою соціального захисту сімей, які виховують дітей – інвалідів, забезпечити придбання продуктів харчування першої необхідності (хліба) за соціально доступними цінами	Щорічно	Управління соціальної політики, виконкоми районних у місті рад
8.	До свят та пам’ятних дат надавати щорічну матеріальну допомогу дітям - інвалідам	Щорічно	Управління соціальної політики, виконкоми районних у місті рад

Професійно-трудова підготовка

1.	Створити банк навчальних закладів, що забезпечують професійне навчання дітей з вадами розвитку	Постійно	Управління освіти
2.	Для забезпечення безперервної освіти, налагодити зв'язки з адміністраціями ПТУ для подальшого навчання в них дітей з класів інтенсивної педагогічної корекції	Постійно	Керівники закладів
3.	Створити трудові секції з обробки тканин, природних матеріалів	2005-2007	Школа –сад – інтернат № 29, ЗНЗ № 48
4.	Забезпечити зайнятість учнів під час канікул у трудових об'єднаннях, групах	Постійно	Керівники закладів
Навчально-виховний процес			
1.	Аналізувати та узагальнювати результати обстежень дітей, проведених ОПМПЦ	Щорічно	Управління освіти
2.	Поповнювати банк даних про дітей з: <ul style="list-style-type: none"> ○ порушенням опорно-рухового апарату; ○ затримкою психічного розвитку; ○ легкою розумовою відсталістю; ○ мовними вадами; ○ порушенням зорового апарату; ○ порушенням слухового аналізатора; ○ іншою патологією 	Щорічно	Управління освіти, керівники закладів
3.	Ефективно використовувати корекційну спрямованість варіативної частини робочого навчального плану	Постійно	Керівники закладів
4.	Посилити роботу щодо пропаганди здорового способу життя	Постійно	Керівники закладів
5.	З метою зменшення навантаження і оптимізації навчально-виховного процесу, розробити інтегровані курси	Постійно]	Керівники закладів
6.	Розробити схеми вивчення ефективності навчання у класах інтенсивної педагогічної корекції, групах із ЗПР, логопедичних групах	2004-2005	Управління освіти, НМЦ

7.	Спланувати подальше навчання дітей з порушенням слухового аналізатора в медичному коледжі та інших закладах	2005	Школа – сад - інтернат № 29, ЗНЗ № 48
8.	Створити необхідні охоронно-педагогічні умови для навчання дітей з особливими потребами	Постійно	Керівники закладів
9.	Забезпечити учнів спеціальними підручниками, посібниками, технічними засобами	Постійно	Керівники закладів
10.	Створити умови для індивідуального та дистанційного навчання дітей-інвалідів	Постійно	Управління освіти, керівники спеціальних шкіл №1,2, школи – садка – інтернату № 29
11.	Удосконалити систему контролю за діяльністю класів інтенсивної педагогічної корекції, логопедичних груп	Постійно	Управління освіти, керівники закладів

Методичне забезпечення

1.	Узагальнювати та розповсюджувати перспективний педагогічний досвід вчителів міста, які працюють з дітьми з особливими потребами	Постійно	НМЦ
2.	Забезпечити проведення конференцій, семінарів, шкіл передового досвіду, “круглих столів” з питань навчання, розвитку, виховання учнів	Постійно	НМЦ
3.	Створити школу-семінар корекційно-розвиваючого навчання для вчителів-предметників школи II ступеню класів інтенсивної педагогічної корекції	2004	НМЦ
4.	Розробити методичні рекомендації з актуальних проблем сучасної спеціальної педагогіки та психології, спеціальних методик	До 2005	НМЦ

Педагогічні працівники

1.	Вивчити можливості введення штатних одиниць для роботи в класах інтенсивної педагогічної корекції та логопедичних групах: <ul style="list-style-type: none"> ○ дефектологи; ○ психологи; ○ логопеди 	До 2005	Управління освіти
----	--	---------	-------------------

2.	Зберігати мережу психологів та логопедів, які працюють з цією категорією дітей	Постійно	Управління освіти
3.	Визначити додаткову потребу в педагогічних та медичних кадрах на 2004-2008 роки		Управління освіти